

Ö?renme Stratejileri Fark?ndal?k Düzeyi Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renme Stratejileri Fark?ndal?k Düzeyi Envanteri. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26737>

Özet

Ö?renme Stratejileri Fark?ndal?k Düzeyi Envanteri (ÖSFDE), ö?retmenlerin **ö?renme stratejileri** hakk?ndaki tutumlar?n? ve bu stratejilerin ö?rencilere ö?retilmesinin önemine dair görü?lerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Envanter, ö?retmenlerin pedagojik yakla??mlar?n? ve ö?rencilerin ö?renme süreçlerine rehberlik etme konusundaki inanç düzeylerini belirlemeyi hedeflemektedir. Yapılan analizler, envanterin yüksek düzeyde geçerlik ve güvenilirlik de?erlerine sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Stratejileri, Ö?retmen Tutumlar?, Fark?ndal?k Düzeyi, **Faktör Analizi**, Güvenirlik, E?itim Psikolojisi, Pedagoji.

Yazarlar

Nida BAYINDIR

Amaç

Ö?renme Stratejileri Fark?ndal?k Düzeyi Envanteri'nin temel amacı, e?itimcilerin ve ö?retmenlerin, ö?rencilerin akademik ba?ar?s? için kritik öneme sahip olan **ö?renme stratejilerinin** ö?retimine ili?kin mevcut tutumlar?n? ve bu ö?retimin gereklili?ine dair fark?ndal?k düzeylerini belirlemektir. Bu envanter, ö?retmenlerin strateji ö?retimini ders içeriklerine ne ölçüde dahil etme e?iliminde olduklar?n? ortaya koyarak, ö?retmen e?itimi programlar?na girdi sa?lamay? amaçlamaktadır.

Yap?

Ö?renme Stratejileri Fark?ndal?k Düzeyi Envanteri, toplam 24 maddeden ve iki ana alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, ö?retmenlerin ö?renme stratejilerine yönelik farklı pedagojik yakla??mlar?n? temsil etmektedir:

Ö?retmenlerin Ö?renme Stratejilerinin Ö?retimi Hakk?ndaki Tutumlar? (14 madde): Bu faktör, stratejilerin ö?rencilere açık ve do?rudan bir şekilde ö?retilmesi gerekti?i yönündeki inançlar? ölçmektedir.

Ö?retmenlerin Ö?renme Stratejilerinin Ö?retiminin Önemine Dair Görü?leri (10 madde): Bu faktör, strateji ö?retiminin normal ders içeri?i ve ö?retim süreçleri içine entegre edilerek yap?lması gerekti?i yönündeki görü?leri kapsamaktadır.

Geçerlik

Envanterin yap? geçerli?ini incelemek amac?yla **faktör analizi** öncesinde veri setinin uygunlu?unu de?erlendirmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Testleri uygulanm??t?r. Temel bile?enler analizi sonucunda KMO de?eri 0,83 olarak bulunmu?tur. 0,80 üzerindeki bu de?er, örneklem büyüklü?ünün ve verilerin faktör analizi için oldukça uygun oldu?unu göstermektedir. Bartlett Testi sonucu ise 2850,14 ($p < 0,01$) olarak anlaml? ç?km??t?r, bu da verilerin çok de?i?kenli normal da???l?ma uygun oldu?unu do?ulamaktad?r.

Madde analizlerinde, ölçekteki maddelerin ortalamalar? 3,63 ile 4,51 aras?nda, standart sapmalar? ise 0,51 ile 1,01 aras?nda de?i?mektedir. Madde-toplam korelasyon katsay?lar? 0,23 ile 0,72 aras?nda olup, genel kabul gören 0,20 e?i?inin üzerindedir. Bu bulgular, her bir maddenin envanterin bütünüyle güçlü bir ili?ki içinde oldu?unu ve ölçülen yap?y? temsil etme yeterlili?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ö?renme Stratejileri Fark?ndal?k Düzeyi Envanteri'nin iç tutarlı?k güvenilirli?i, çe?itli yöntemlerle yüksek düzeyde kan?tlanm??t?r. Envanterin bütünü için hesaplanan **Cronbach Alfa** iç tutarlı?k katsay?s? 0,8943 olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, sosyal bilimler ara?t?rmalar?nda kabul edilebilir olan 0,70 e?i?inin çok üzerinde olup, envanterin güvenilirli?inin yüksek oldu?unu göstermektedir.

Güvenirli?i desteklemek amac?yla ek olarak Split-half ve Guttman teknikleri de kullan?lm??t?r. Split-half (Yar?ya Bölme) güvenilirlik katsay?s? 0,8760, Guttman güvenilirlik katsay?s? ise 0,8569 olarak bulunmu?tur. Tüm bu teknikler ??????nda elde edilen tutarlı? de?erler, envanterin ölçmek istedi?i yap?y? istikrarlı? bir ?ekilde ölçebilme yeterlili?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Envantere uygulanan temel bile?enler **analizi**, Kaiser ölçütüne göre özde?eri (eigenvalue) 1'den büyük olan iki alt faktörün belirlenmesini sa?lam??t?r. Bu iki faktör, ölç?e ili?kin toplam varyans?n %41,4'ünü aç?klamaktad?r. Sosyal bilimlerde %40 civar?ndaki bir aç?klanan varyans oran? yeterli kabul edilmektedir.

1. Faktör: Özde?er (eigenvalue) 7,77 olup, toplam varyans?n %32,4'ünü aç?klamaktad?r. Bu faktör, 14 maddeyi içermektedir.

2. Faktör: Özde?er (eigenvalue) 2,16 olup, toplam varyans?n %9,0'n? aç?klamaktad?r. Bu faktör, 10 maddeyi içermektedir.

Faktör yap?s?n? daha da ayr??t?rmak ve yorumlanabilirli?i art?rmak amac?yla Varimax Rotasyon

yöntemi uygulanmıştır. Rotasyon sonucunda faktör yükü 0,30'dan büyük olan maddeler ilgili faktörlere yüklenmiştir. Madde faktör yükleri 0,214 ile 0,765 arasında değişmektedir; bu da maddelerin ait oldukları faktörü temsil etme yeterliliklerinin tatmin edici düzeyde olduğunu göstermektedir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Öz Bildirim Envanteri

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Eğitimciler

Yaş Grubu: Yetişkin (Öğretmenlik mesleğini icra edenler)

Popülasyon Detayları: Öğrenme stratejilerinin öğretime dair tutum ve görüşleri değerlendirilen eğitim profesyonelleri.

Test Metodolojisi: 5'li **Likert ölçeği** kullanılarak yanıtlanan maddelerden oluşur. Puanlama, katımlı farkındalık ve tutum düzeyini yansıtır.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geliştirme, Eğitim Bilimleri, **Ç Tutarlılık**, KMO Testi, Öğretmen Yeterliliği, Varimax Rotasyonu, Özdeğer (Eigenvalue).

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: nidabayindir@yahoo.com

Yazın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek 2007 yılında geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izinleri için sorumlu yazar Nida BAYINDIR ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: nidabayindir@yahoo.com.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı bulguları Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi'nde

yay?mlanm??t?r. Makaleye ait link: e-dergi.marmara.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [ogrenme-stratejileri-farkindalik-duzeyi-envanteri-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Bay?nd?r, N. (2007). Ö?renme Stratejileri Fark?ndal?k Düzeyi Envanteri. *Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Dergisi*, 25, 25-49.

Ö?renme Stratejileri Fark?ndal?k Düzeyi Envanteri Maddeleri

Ölçek Derecelendirmesi: 5'li **Likert** (1=hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum)

Ölçek Yap?s?: 2 alt boyut ve 24 madde

Ö?retmenlerin ö?renme stratejilerinin ö?retimi hakk?ndaki tutumlar? (14m): Stratejileri, ö?rencilere aç?k bir ?ekilde ö?retilmelidir.

Ö?retmenlerin ö?renme stratejilerinin ö?retiminin önemine dair görü?leri (10m): Strateji ö?retimi normal ö?retim içinde yap?lmal?d?r.